

Beszámoló
a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Levéltári Kollégiuma 2005. évi
működéséről

A nemzeti kulturális örökség minisztere mellett – a 7/2002 (II.27.) NKÖM rendelet alapján – működő Levéltári Kollégium, mint szakértő testület 2005 folyamán öt alkalommal tartott ülést.

A testület korábbi döntése alapján állandó jelleggel meghívást kapott valamennyi ülésre Gorjanac Radojka, a NKÖM Levéltári Főosztályának vezetője, Dr. Lakos János vezető szakfelügyelő és megfigyelői minőségben Szigetváry Éva főlevéltáros, a KKDSZ elnökségének képviselője.

A Kollégium a beszámoló évében – tekintettel a téma fontosságára – kiemelt figyelemmel foglalkozott a levéltárügy informatikai stratégiájának kérdésével. A Künstler Ferenc kollégiumi tag vezette munkabizottság (Breinich Gábor - Budapest Főváros Levéltára, Cseh Gergő Bendegúz - Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, Kerekes Dóra és Szőke Zoltán -Magyar Országos Levéltár) elkészítette a középtávú informatikai stratégia anyagát, melynek szövegét a testület ülésén, ahol megjelent és felszólalt Koncz Erika asszony, helyettes államtitkár, lefolytatott vitát követően a bizottság véglegesítette. Az anyagot, amely alapot nyújt a fejlesztési tervek elkészítéséhez, a pályázatokhoz, tájékoztatásul valamennyi közlevéltár vezetőjéhez eljuttattuk.

A magyar levéltárügy közép- és hosszú távú stratégiájának kidolgozására a Kollégium Gorjanac Radojka, a NKÖM Levéltári Főosztályának vezetője irányításával ugyancsak munkabizottságot (Szögi László - Magyar Levéltárosok Egyesülete, Körmeny Lajos - Magyar Országos Levéltár, Kenyeres István - Budapest Főváros Levéltára, Haraszi Viktor - Privdat Kft., Ress Imre - MTA Történettudományi Intézete) kért fel. A stratégia szempontjából meghatározó külső (finanszírozási) körülmények tisztázatlanságából fakadó kérdésekre történő figyelemmel a stratégia szövegének eddig csupán a nyers változata készült el. Az anyag várhatóan 2006 folyamán kerül a Kollégium elé.

Tekintettel a közlevéltárak gyűjtőköri illetékességét illetően – különösen az illetmény-számfejtési iratok sorsával kapcsolatosan - felmerült vitás kérdésekre, a Kollégium szükségesnek tartotta a téma alapos megvizsgálását. A részletekről 2006-ban születik döntés.

Miután a levéltárakban jelentős számban dolgoznak levéltáros képzettséggel nem rendelkező munkatársak, napirendre került a levéltárosok továbbképzése, illetve egy szakmai módszertani központ felállításának problémája. Az ezzel kapcsolatos lehetőségek, tennivalók megvizsgálására a Kollégium Körmeny Lajos kollégiumi tag vezetésével szakértői csoportot hozott létre.

A közlevéltárakban őrzött levéltári anyag szerkezeti tagolásáról és a fondjegyzékek szerkesztéséről korábban közzétett kollégiumi ajánlás mellékleteként elkészült a példatár, amely alapvető fontossággal bír a szakmai munkában. A Tilcsik György kollégiumi tag vezette munkacsoport (Apró Ezsébet - Bács-Kiskun megyei Levéltár, Bán Péter - Heves megyei Levéltár, Dóka Klára - Magyar Országos Levéltár, Kellner Judit - Budapest Főváros Levéltára, Papp Imréné - Bács-Kiskun megyei Levéltár) kimagasló teljesítményt nyújtott, amit a kollégiumi vita visszaigazolt. A példatárat 2006 februárjában valamennyi levéltár kézhez kapja.

Az IM Központi Kárrendezési Iroda főigazgatójának megkeresésére a rendszerváltást követő átalakulás meghatározó jelentőségű forrásai, a kárpótlási iratok (kb. 14.000 ifm) maradandó értékének vizsgálatára és majdani levéltári átvételének előkészítésére a Kollégium

egyét értett egy vegyes bizottság létrehozásával, melyben levéltári részről a Magyar Országos Levéltár és a területi általános közlevéltárak képviselői vesznek részt.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma felkérésére a Kollégium foglalkozott a nyilvános magánlevéltárak költségvetési támogatására kiírt pályázat elbírálásával. A testület 38 nyilvános magánlevéltár számára 23,2 millió forintot ítelt oda.

A jogszabályi felhatalmazás alapján a Kollégium megvitatta és jóváhagyásra ajánlotta a NKÖM Levéltári Szakfelügyelete 2005. évi beszámolóját és 2006. évi munkatervét. Állás foglalt továbbá a levéltárak 2006. évi finanszírozásával kapcsolatos kérdésekről és a várható nehézségek megoldásához Dr. Bozóki András, a nemzeti kulturális örökség minisztere segítségét kérte. Miniszter úr válaszlevelében erre ígéretet tett.

A Kollégium elnöke az egyes üléseken tájékoztatta a tagokat a nemzetközi és a hazai szakmai élet időszerű kérdéseiről.

Budapest, 2006-02-01.

(Prof. Dr. Gecsényi Lajos)
főigazgató
a Levéltári Kollégium elnöke